

призначення. Важливо також відмітити, що в сучасних умовах розвитку вітчизняної економіки відбувається поступова переорієнтація інвестиційних процесів із зовнішніх на внутрішні джерела фінансування, ефективність якої визначатиметься налагодженістю механізму трансформації власних активів підприємств та населення в інвестований капітал.

Література

1. Аграрний сектор України на шляху до євроінтеграції: монографія / авт. кол.: Бетлій М. та ін.; за ред. О.М. Бородіної. – Ужгород: ІВА, 2006. – 496 с.
2. Бабич Ю.А. Кредитування аграрного сектору економіки у розвинутих країнах світу / Ю.А. Бабич // Економіка АПК. – 2012 – № 4 – С. 155-161.
3. Государственное регулирование сельского хозяйства: концепции, механизмы, эффективность. – М.: ВИАПИ им. А.А. Никонова, «Энциклопедия рос. деревень» – 2005. – 664 с.
4. Збарський В.К. Сталий розвиток сільських територій: проблеми і перспективи / В.К. Збарський // Економіка АПК. – 2011 – № 11 – С. 129-136.
5. Зінчук Т.О. Європейська інтеграція: проблеми адаптації аграрного сектора економіки: монографія / Т.О. Зінчук. – Житомир: ДВНЗ «Державний агроєкологічний університет», 2008. – 384 с.
6. Кропивко М.М. Особливості формування джерел інвестицій господарств населення / М.М. Кропивко // Економіка АПК. – 2010 – № 10 – С. 56-59.
7. Матвійчук Л.Ю. Формування інвестиційних ресурсів для розвитку агротуризму в Україні / Л.Ю. Матвійчук // Агросвіт. – 2012 – № 5 – С. 35-40.
8. Павлов О.І. Формування системи управління розвитком сільських територій / О.І. Павлов // Економіка АПК. – 2009 – № 12 – С. 109-115.
9. Рамський А.Ю. Механізм трансформації заощаджень населення в інвестиції / А.Ю. Рамський // Актуальні проблеми економіки. – 2011 – № 7 (121) – С. 283-289.
10. Франчук В.М. Розвиток сільських територій як запорука формування людського капіталу / В.М. Франчук // Економіка АПК. – 2011 – № 10 – С. 124-128.
11. Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://despro.org.ua/>
12. "Законодавство України" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

УДК 339.13.017:004.032

**Зеленська М.І.,
здобувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту*
ДВНЗ «УАБС НБУ»**

МІЖБАНКІВСЬКИЙ РИНОК З ПОЗИЦІЇ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ

Постановка проблеми. Міжбанківський ринок України належить до тих сегментів фінансового ринку, які на сьогодні розвиваються найбільш динамічно. Про це переконливо свідчать статистичні дані Національного банку України, відповідно до яких за останні кілька років у значній мірі зросли обсяги як конверсійних, так і депозитно-кредитних операцій, здійснюваних вітчизняними банками на міжбанківському ринку. Однак, на нашу думку, у вивченні даного ринку поки що бракує системності, у зв'язку з чим доцільним є використання всестороннього підходу до його аналізу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню сутності міжбанківського ринку та питань, пов'язаних із його функціонуванням, приділена увага у працях таких науковців, як Коваленко Д.І. [1], Буднік М.М. [2], Васильєва В.В. [3], Іваницька О.М. [4], Іванов В.М. [5], Маслова С.О. [6], Опалов О.А. [6]. Дані вчені розглядають міжбанківський ринок як частину грошового ринку, де тимчасово вільні грошові ресурси кредитних установ залучаються і розміщуються банками між собою переважно у формі міжбанківських депозитів на короткі терміни [1-6].

Глумачення міжбанківського ринку О.Ю. Смолянською дуже подібне до попереднього і звучить наступним чином: «Міжбанківський ринок є частиною ринку позикових капіталів (грошового ринку), де

* Науковий керівник: Журавка Ф.О. – д.е.н., професор

тимчасово вільні грошові ресурси кредитних інститутів залучаються і розміщуються банками між собою переважно у формі короткострокових міжбанківських депозитів» [7].

Досить схожої думки у визначенні міжбанківського ринку дотримуються і Міщенко В.І. та Слав'янська Н.Г., які розглядають його як частину ринку позикових капіталів, на якому тимчасово вільні грошові ресурси кредитних установ залучаються і розміщуються банками між собою у формі міжбанківських депозитів чи кредитів [8].

Однак, на наш погляд, розглянуті вище визначення повною мірою не відображають сутності міжбанківського ринку, оскільки фактично ототожнюють його із кредитним ринком, тож невирішеною частиною загальної проблеми є вироблення комплексного підходу до тлумачення даного поняття.

Постановка завдання. Метою даної статті є сутнісний аналіз міжбанківського ринку з використанням системного підходу, визначення основних чинників, що впливають на функціонування даного ринку, його характерних особливостей та функцій.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі набув широкого використання системний підхід до аналізу різноманітних явищ та процесів, що відбуваються в економіці. Як універсальний метод дослідження, він ґрунтується на тому, що досліджуваний об'єкт розглядається як цілісна система, що складається із взаємопов'язаних частини і одночасно входить до складу системи більш високого порядку. Застосування даного підходу дає можливість успішно вирішувати різноманітні завдання управління економікою, будувати багатофакторні моделі, що враховують ієрархічність її структури і надають можливість комплексної оцінки ефективності її функціонування.

Використання системного підходу у економічній теорії нерозривно пов'язане із поняттям «економічної системи». Дослідженню цієї категорії значна увага приділена у роботах К.О. Погребинської [9]. Серед підходів до трактування економічної системи вона виділяє наступні:

1) економічна система – це впорядкована, самокерована цілісність множини різноманітних економічних відносин (виробничих), носієм яких виступає індивід та господарюючі одиниці, до складу яких він входить (С.Е. Крапивенський);

2) економічна система – це сукупність механізмів та інститутів для прийняття та реалізації рішень, що стосуються виробництва, доходу та споживання в рамках визначеної географічної території (П. Грегорі, Р. Стюарт);

3) економічна система включає усі інститути, організації, закони і правила, традиції, переконання, позиції, оцінки, заборони і схеми поведінки, що прямо чи опосередковано впливають на економічну поведінку і результати (А.Ф. Прайер).

У той же час, своє бачення економічної системи автор надає у наступному визначенні: «...економічна система – це надскладна, впорядкована, самокерована цілісність множини економічних та сутнісних – неекономічних відносин, носіями яких є господарюючі суб'єкти даної відокремленої держави» [9].

Дещо інше визначення економічної системи бачимо у «Економическом словаре» А.І. Архіпова: «Економічна система – сукупність взаємопов'язаних між собою економічних елементів, що утворюють стійку цілісність» [10].

На думку О.А. Біякова [11], економічна система є штучною системою, оскільки розвивається відповідно до об'єктивних законів і знаходиться під свідомим контролем суспільства. Автор виділяє три основні умови функціонування економічної системи: наявність цілі, ресурсів, будови.

Проаналізувавши та узагальнивши наведені вище підходи, нами було зроблено висновок, що міжбанківський ринок можна вважати економічною системою, бо йому притаманні усі ті характеристики, на яких наголошують автори.

Оскільки міжбанківський ринок є сукупністю взаємопов'язаних елементів, що функціонують як єдине ціле, і за своєю суттю є системою, доцільним є використання системного підходу до його вивчення, в рамках якого міжбанківський ринок будемо розглядати як комплекс взаємопов'язаних підсистем, об'єднаних спільною метою, із притаманними йому інтегративними властивостями, внутрішніми та зовнішніми зв'язками.

Відповідно до класифікації, наведеної у [12], міжбанківський ринок належить до систем, яким властиві наступні ознаки:

1) за походженням він є штучною системою, оскільки створений людиною для вирішення її господарських завдань;

2) за рівнем об'єктивності міжбанківський ринок є реальною (матеріальною) системою, яка об'єктивно існує незалежно від знань про нього;

3) за змістом міжбанківський ринок відноситься до економічних систем;

4) за характером взаємодії із навколишнім середовищем міжбанківський ринок належить до систем відкритого типу, оскільки він активно взаємодіє із зовнішнім середовищем, чутливий до його змін, обмінюється із ним інформацією та ресурсами;

5) за ступенем мінливості властивостей він є динамічною системою, яка розвивається і змінюється з часом;

6) за ознакою обумовленості функціональної дії міжбанківський ринок може бути класифікованим як стохастична система, оскільки інформації про стан системи недостатньо для прогнозування її стану у наступний момент часу, реакція такої системи на випадкову дію однозначно не визначається спрямованим на неї впливом;

7) за ознакою обумовленості процесів управління міжбанківський ринок належить до керованих систем, оскільки функціонування даного ринку підлягає державному регулюванню;

8) за рівнем складності міжбанківський ринок можна віднести до класу складних систем, оскільки він має розгалужену структуру і велику кількість внутрішніх та зовнішніх зв'язків. У той же час він є підсистемою системи більш високого рівня – фінансово ринку;

9) за характером реакції на збурюючі впливи міжбанківський ринок – це активна система, яка здатна протидіяти впливам середовища та впливати на нього;

10) за ступенем внутрішньої організації міжбанківський ринок може бути класифікований як самоорганізована система, оскільки йому притаманний наступний ряд ознак: нестаціонарність параметрів і стохастичність поведінки; унікальність і непередбачуваність поведінки в конкретних умовах; здатність адаптуватися до змін середовища та перешкод; здатність протистояти ентропійним тенденціям; здатність виробляти варіанти поведінки й змінювати свою структуру, зберігаючи при цьому цілісність і основні властивості; прагнення використовувати енергію не для підтримки стабільності, стійкості, а для підтримки себе в нерівноважному стані [13].

Як складна економічна система міжбанківський ринок забезпечує задоволення потреб його суб'єктів (входи системи), що пов'язані із трансформацією одних фінансових ресурсів у інші, розміщенням вільних та залученням необхідних фінансових ресурсів у визначені строки шляхом використання відповідних інструментів ринку, що у підсумку визначає фінансові результати його суб'єктів (виходи системи) (рис. 1).

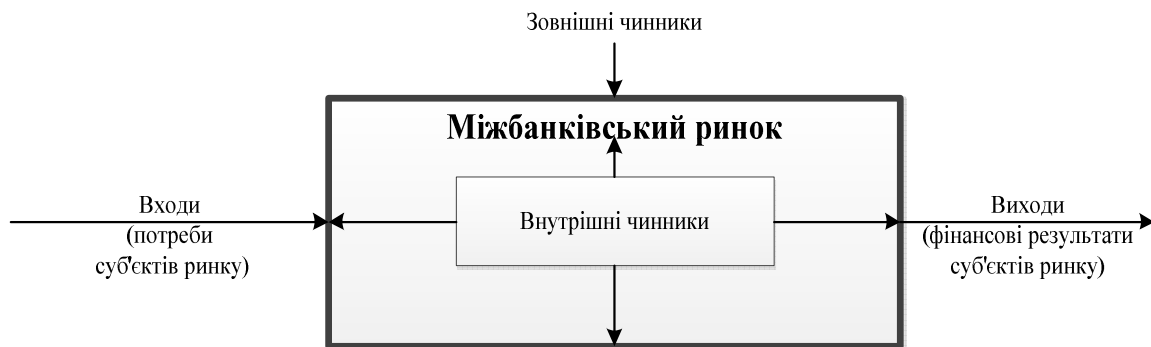

Рис. 1. Міжбанківський ринок як економічна система

Функціонування міжбанківського ринку та його суб'єктів характеризується показниками їх ефективності. На них впливають наступні зовнішні чинники (табл. 1).

Таблиця 1

Зовнішні чинники, що впливають на функціонування міжбанківського ринку

Група чинників	Фактори впливу
1	2
Економічні	- стан національної економіки; - характер інфляційних процесів; - стан платіжного балансу; - інвестиційний клімат країни; - рівень грошових доходів населення.
Фінансові	- стан фінансового ринку; - рівень розвитку платіжної системи; - кредитна, процентна і валютна політика НБУ; - рівень довіри між економічними агентами; - платіжна дисципліна.
Нормативно-правові	- дієвість законодавчої бази і рівень її розвитку; - ступінь правової і нормативної забезпеченості діяльності суб'єктів міжбанківського ринку; - відповідність законодавчої бази потребам суб'єктів міжбанківського ринку.

продовження табл. 1

1	2
Соціально-культурні	- рівень довіри до банківської системи; - купівельні звички населення та господарюючих суб'єктів.
Політичні	- політична ситуація в країні; - позиція державних органів щодо функціонування міжбанківського ринку; - обсяги зовнішніх та внутрішніх запозичень уряду та графік виплат за ними; - відносини уряду із іноземними державами.
Міжнародні	- стан світової економіки; - тенденції на світових фінансових ринках; - рівень довіри з боку міжнародних фінансових організацій.

Однак помилково було б вважати, що результати функціонування суб'єктів міжбанківського ринку та їх ефективність зокрема визначаються виключно впливом зовнішніх чинників. Робота міжбанківського ринку та його суб'єктів залежить також і від внутрішньої організованості даної системи та її елементів (табл. 2).

Таблиця 2

Внутрішні чинники, що впливають на функціонування міжбанківського ринку

Група чинників		Фактори впливу
Пов'язані із ринком	Кон'юнктурні	- рівень міжбанківської конкуренції; - рівень ризику здійснення операцій; - рівень лібералізації процесу ціноутворення на ринку; - ступінь чутливості ринку до зміни зовнішніх чинників.
	Структурні	- структура і якість контрагентної бази; - ступінь розгалуженості міжбанківських зв'язків; - рівень розвитку посередницьких організацій та якість надаваних ними послуг.
Пов'язані із суб'єктами ринку	Технологічні	- рівень технічної оснащеності програмними засобами та обчислювальною технікою; - рівень розвитку інформаційних систем окремих суб'єктів ринку, їх спроможність забезпечувати підтримку прийняття управлінських рішень своєчасною та адекватною інформацією.
	Фінансово-економічні	- фінансовий стан і розмір окремих суб'єктів ринку; - ділова репутація.
	Інформаційні	- рівень забезпеченості суб'єктів ринку необхідною для прийняття рішень інформацією; - ступінь конфіденційності передачі інформації та фінансово-економічної безпеки.
	Організаційно-управлінські	- розвиненість ділових відносин з клієнтами та контрагентами; - спектр послуг і продуктовий ряд, якість і вартість банківських продуктів. - рівень фінансового менеджменту; - рівень планування, обліку і контролю операцій, здійснюваних на міжбанківському ринку; - рівень розвитку регіональної мережі філій та відділень.
	Кадрові	- рівень професійних знань, вмінь та навичок персоналу; - розмір матеріальної та нематеріальної винагороди працівників.
	Ресурсні	- обсяги наявних фінансових ресурсів окремих суб'єктів ринку; - структура, строковість, стабільність та вартість фінансових ресурсів.

Узагальнену класифікацію чинників, що впливають на функціонування міжбанківського ринку, представлено на рис. 2.

Розглядаючи міжбанківський ринок з точки зору системного підходу, нами було виділено наступні групи ознак, якими він характеризується (рис. 3):

- пов'язані зі структурою;
- пов'язані з процесом функціонування;
- пов'язані з цілями і функціями;
- пов'язані з ресурсами та особливостями взаємодії з середовищем.

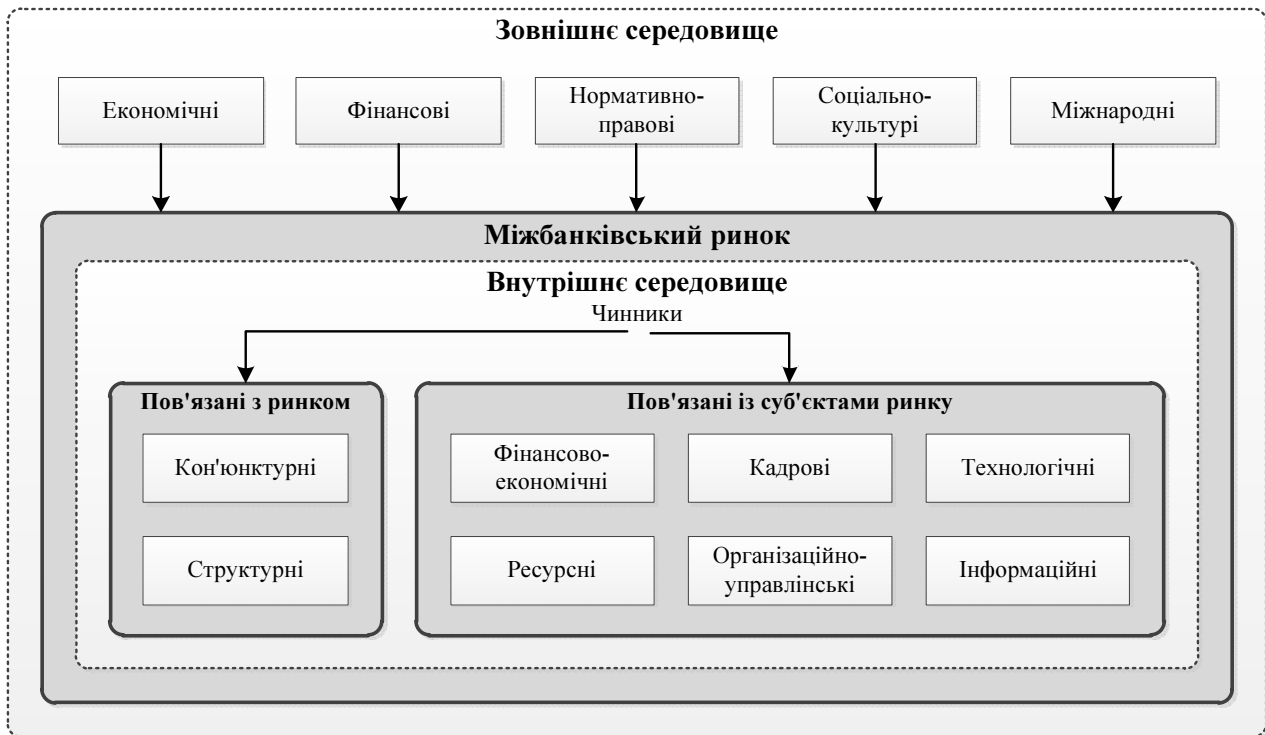

Рис. 2. Основні групи чинників, що впливають на функціонування міжбанківського ринку

Рис. 3. Ознаки міжбанківського ринку як системи

Таким чином, міжбанківський ринок як система має наступні ознаки, пов'язані із його структурою:

- **цілісність** – дана властивість проявляється в тому, що, об'єднуючи в собі окремі ринки, де взаємодіють учасники, які мають різні економічні інтереси, міжбанківський ринок все ж являє собою єдине цілісне утворення, а отже, в результаті змін одного із його структурних сегментів, закономірним буде очікувати реакції й інших його складових. Цілісність ринку забезпечують взаємозв'язки не лише між окремими його елементами, такими, як міжбанківський валютний та кредитний ринок, а й між конкретними інструментами цих ринків;

- **структурність** – передбачає, що міжбанківський ринок як система має необхідну і достатню для свого функціонування сукупність відношень і взаємозв'язків між його структурними елементами. Крім того, розгляд міжбанківського ринку як системи передбачає існування внутрішньої впорядкованості взаємозв'язків та відносин між його елементами;

- **ієрархічність** побудови передбачає, що кожна система повинна входити до певної ієрархії систем. Так як було визначено раніше, міжбанківський ринок входить до складу фінансового ринку, який, в свою чергу, є структурним елементом загальної системи ринкових відносин. У той же час ієрархія може поширюватися не лише вгору, а й униз. Так, окремо виділяють міжбанківський валютний та депозитно-кредитний ринок, останній поділяють на ринок операцій O/N (овернайт), T/N (том/некст) тощо. Збільшення порядку системи, тобто підвищення її ієрархічного рівня, створює ефект її цілісності [14].

Серед властивостей, що пов'язані із цілями і функціями міжбанківського ринку як системи ми будемо виділяти наступні:

- цілеспрямованість системи передбачає, що вона повинна мати певну цільову налаштованість – ціль або сукупність цілей, на досягнення яких спрямоване її функціонування [14]. На нашу думку, функціонування міжбанківського ринку перш за все пов'язано з вирішенням загальноекономічних цілей, які найбільш повно відображаються у його функціях. У той же час цільова спрямованість міжбанківського ринку також нерозривного пов'язана із задоволенням інтересів його учасників;

- емерджентність міжбанківського ринку проявляється в тому, що йому властиві ті якості, які не притаманні ні одному із його окремих елементів. Так існування відповідних якостей свідчить про те, що властивості міжбанківського ринку як системи хоч і залежать від властивостей його елементів, проте повністю ними не визначаються;

- синергізм – дана властивість виявляється у тому, що ефективність від сумісного функціонування усіх структурних складових міжбанківського ринку є набагато вищою, ніж сумарна ефективність їх ізольованого функціонування. Тобто, цілеспрямоване функціонування усіх елементів міжбанківського ринку в сукупності посилює ефективність функціонування системи в цілому.

До ознак, що пов'язані з процесом функціонування міжбанківського ринку як системи, належать:

- розвиток – характеризує якісні та кількісні зміни системи в часі. Так, розвиток світового міжбанківського ринку, і міжбанківського ринку України зокрема, супроводжується постійним удосконаленням механізмів їх функціонування. Розширення потреб економічних суб'єктів висуває нові вимоги до міжбанківського ринку, що призводить до виникнення нових інструментів, розширення ринкової інфраструктури тощо. У той же час, на нашу думку, розвиваючись, міжбанківський ринок як система неодмінно має виявляти здатність до самозбереження, тобто новий накопичений досвід не повинен вносити деструктивних змін до його базових характеристик. Крім того, розвиток міжбанківського ринку характеризується тим, що поряд із загальносвітовими тенденціями він обов'язково повинен відображати і певні специфічні особливості конкретної країни, тобто ринок має розвиватися відповідно до її вимог і можливостей;

- самоорганізація – передбачає, що система сама може відтворювати або змінювати свою структуру та спосіб функціонування, реагуючи на збурюючі впливи. Виходячи з цього, міжбанківський ринок як економічна система самостійно здатен адаптуватися до змін та потреб навколишнього середовища. Як показав світовий досвід, міжбанківський ринок розвивається згідно з об'єктивними закономірностями і тенденціями розвитку економіки. Так, криза 2008 року для України дала зрозуміти, що міжбанківському ринку не можна нав'язувати ті правила і норми, які не відповідають потребам конкретної ситуації, що склалася, а відтак ринок сам підштовхує регуляторів до створення тих законів та інструкцій, які є об'єктивно необхідними для його нормального функціонування;

- рівновага – дана властивість проявляється в тому, що як завдяки дії ринкових механізмів, так і під впливом внутрішніх регуляторів, міжбанківський ринок як система, що складається з окремих ринків, здатен повертатися до рівноважного стану, компенсуючи збурюючі впливи.

Серед властивостей міжбанківського ринку, що пов'язані з його ресурсами та взаємодією з навколишнім середовищем, на нашу думку, слід виділити:

- обмеженість – передбачає, що система повинна мати чіткі межі, які відокремлюють її складові від усього того, що не входить до системи. З огляду на це, доцільним є виділення міжбанківського ринку як окремої системи з-поміж суміжних ринків, таких як товарний, фондовий та ін.

Функціонування міжбанківського ринку як системи нерозривно пов'язане із особливостями його забезпечення, від якості якого залежить ефективність самого ринку та роботи його суб'єктів. До основних видів забезпечення міжбанківського ринку можна віднести наступні:

- теоретичне, що є сукупністю наукових досліджень та прикладних розробок, присвячених аналізу, виявленню тенденцій і закономірностей функціонування міжбанківського ринку та його суб'єктів, визначенню перспектив їх розвитку;

- правове, що складається із законодавчих і нормативно-правових актів, які регламентують різні аспекти функціонування міжбанківського ринку та його суб'єктів;

- методологічне, включає методики та інструкції центрального банку, що регламентують всі сторони та етапи роботи суб'єктів міжбанківського ринку;

- інформаційне, що є масивом інформації, якою оперують суб'єкти міжбанківського ринку в процесі своєї роботи;

- маркетингове, передбачає вивчення та аналіз міжбанківського ринку України й зарубіжного ринку, балансу попиту і пропозиції на ринку, умов укладення угод, оцінку й прогноз ринкової кон'юнктури;

- документальне, представлене сукупністю бланків, форм, реєстрів, реквізитів документів тощо;

- математичне, передбачає виведення формул, що описують взаємозв'язки між елементами та явищами міжбанківського ринку, використання математичного апарату для оцінювання ризику проведення операцій на ринку;

- програмне, представлене сукупністю програмних засобів, що використовуються для проведення аналізу стану ринку, укладання угод, здійснення їх обліку та організації розрахунків;

- апаратне, що складається із засобів зв'язку, комплексу технічних засобів та телекомунікаційних мереж, необхідних для збору, обробки, передачі та захисту інформації, якою оперують суб'єкти міжбанківського ринку;

- організаційне, представлене сукупністю організаційно-економічних інститутів, які формують ринкову інфраструктуру і забезпечують перерозподіл фінансових ресурсів між суб'єктами міжбанківського ринку;

- технологічне, включає сукупність процедур і правил укладання та оформлення угод, проведення торгів, надання посередницьких послуг;

- кадрове, включає висококваліфікованих спеціалістів, які володіють необхідним рівнем підготовки для здійснення операцій на міжбанківському ринку.

Отже, структура забезпечення функціонування міжбанківського ринку в Україні може бути представлена у вигляді наступної схеми (рис. 4).

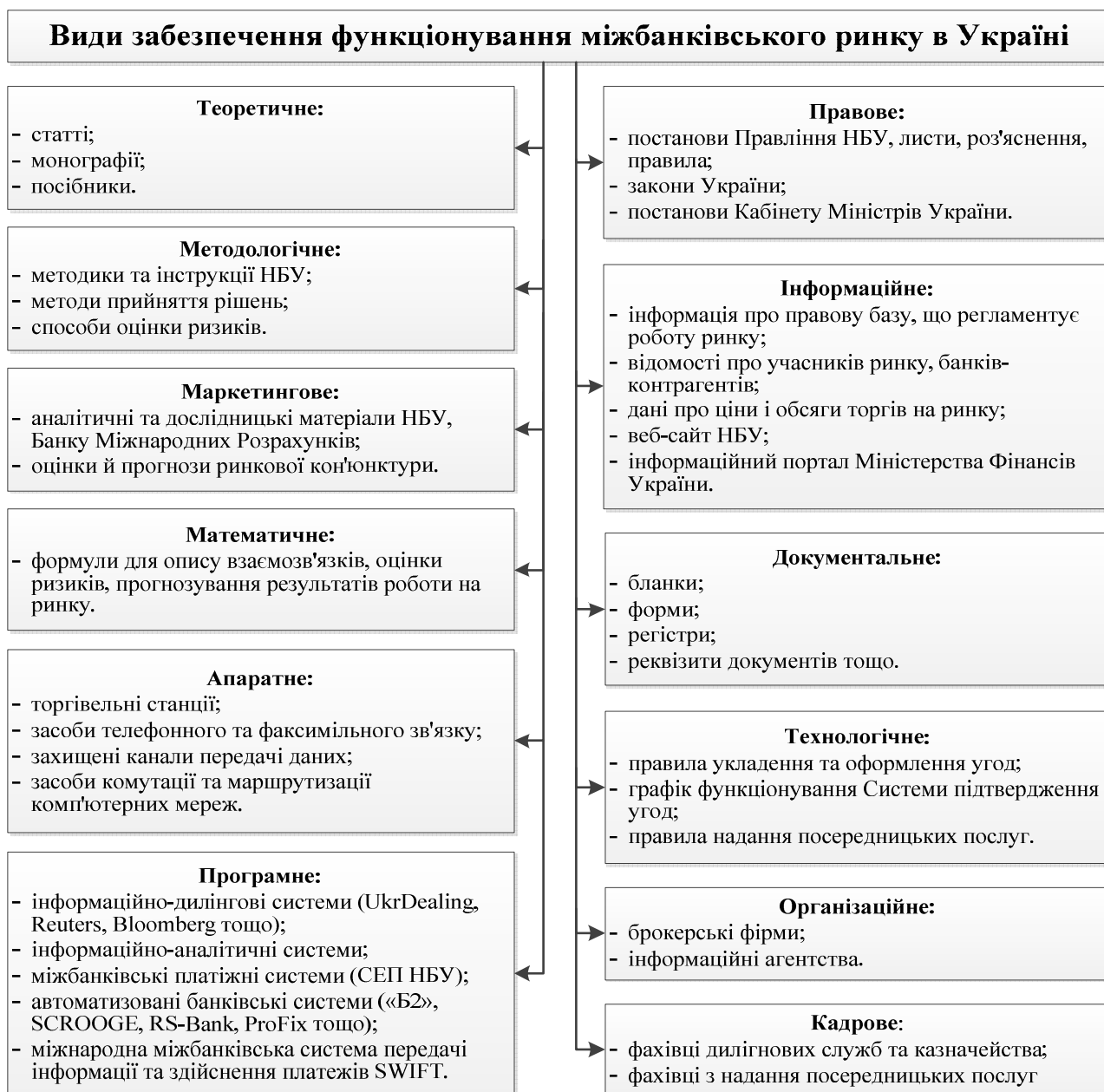

Рис. 4. Структура забезпечення функціонування міжбанківського ринку в Україні

Загалом, розглянуті вище види забезпечення міжбанківського ринку досить тісно пов'язані між собою. Прикладом може служити взаємозв'язок технологічного та правового забезпечення, оскільки перше визначається останнім. Взаємодіють між собою і апаратні засоби, що необхідні для організації роботи суб'єктів міжбанківського ринку, та програмні комплекси, за допомогою яких ця робота відбувається, а доступ до інформаційного забезпечення неможливий без наявності програмного.

Як уже зазначалося вище, функціонування будь-якої системи повинне мати певну цільову спрямованість. Основні цілі, вирішенню яких підпорядковане функціонування міжбанківського ринку, можуть бути представлені через його функції, серед яких виділимо наступні:

- посередницька функція – як особливий сегмент фінансового ринку, на якому основними учасниками виступають комерційні банки, міжбанківський ринок надає можливість покупцям і продавцям фінансових ресурсів знайти один одного і укласти угоду;

- регулююча функція – полягає у тому, що в рамках міжбанківського ринку для всіх учасників діють єдині правила гри, що спрощує процес перетікання фінансових ресурсів між суб'єктами ринку і в подальшому між різними секторами економіки;

- стимулююча функція – міжбанківський ринок, на якому існує конкуренція між покупцями і продавцями фінансових ресурсів, спонукає учасників ринку до підвищення ефективності їх роботи, пошуку нових методів і способів її оптимізації;

- інформаційна функція – завдяки постійному коливанню цін на фінансові ресурси, що виступають об'єктом купівлі-продажу на міжбанківському ринку, учасники ринку мають можливість у кожний момент часу порівняти умови запропонованого контрагентом контракту з ринковими умовами;

- ціноутворююча функція – саме на міжбанківському ринку створюється пропозиція вільних фінансових ресурсів, які мають у своєму розпорядженні комерційні банки і готові надати іншим учасникам ринку, які мають попит на них. Внаслідок взаємодії ринкового попиту і пропозиції формується ринкова ціна і рівноважний об'єм торгів;

- селективна функція – проявляється у тому, що міжбанківський ринок сприяє очищенню банківської системи від неефективно функціонуючих фінансово-кредитних установ, які банкрутують внаслідок конкуренції;

- інтеграційна функція міжбанківського ринку полягає у тому, що завдяки розгалуженій системі горизонтальних і вертикальних зв'язків він об'єднує національну банківську систему в єдине ціле і пов'язує її із банківськими системами зарубіжних країн.

Враховуючи розглянуті вище особливості міжбанківського ринку як економічної системи, можемо стверджувати, що це поняття комплексне. З одного боку – це елемент фінансового ринку, з іншого ж – це самостійно функціонуючий ринок, який має свою унікальну внутрішню будову, є відокремленим від інших ринків і взаємодіє з ними, обмінюючись інформацією та ресурсами, має певне призначення, що відображається у його функціях.

З огляду на це, під міжбанківським ринком будемо розуміти систему відносин між суб'єктами ринку з метою задоволення їх потреб у трансформації одних фінансових ресурсів в інші, розміщенні вільних та залученні необхідних фінансових ресурсів у визначені строки шляхом використання відповідних інструментів ринку, що у підсумку визначає їх фінансові результати.

Висновки з даного дослідження. Проведене дослідження дало змогу констатувати відсутність комплексності у підходах до визначення міжбанківського ринку, у зв'язку з чим подальший аналіз даної категорії було проведено із використанням системного підходу.

Завдяки застосуванню теорії систем до вивчення міжбанківського ринку було виявлено його ключові сутнісні характеристики та доведено, що за сукупністю ознак він відповідає визначенню економічної системи.

Подальша розробка даної теми передбачає використання одержаних результатів у контексті дослідження особливостей функціонування суб'єктів міжбанківського ринку та пошуку шляхів підвищення ефективності їх роботи.

Література

1. Коваленко Д.І. Гроші та кредит: теорія і практика: навч. посібник / Д.І. Коваленко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 344 с.
2. Буднік М.М. Фінансовий ринок: навч. посібник / М.М. Буднік, Л.С. Мартюшева, Н.В. Сабліна. – К. : Центр учбової літератури, 2009 – 334 с. – ISBN 978-966-364-785-2.
3. Васильєва В.В. Фінансовий ринок навч. посібник / В.В. Васильєва, Васильченко О.Р. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 368 с. – ISBN 978-966-364-566-7.
4. Іваницька О.М. Фінансові ринки: навч. посібник / О.М. Іваницька. – К.: Вид-во УАДУ, 1999. – 96с.
5. Іванов В.М. Фінансовий ринок: конспект лекцій / В.М. Іванов. – К. : МАУП, 1999. – 122 с. – ISBN 966-7312-83-6.

6. Маслова С.О. Фінансовий ринок: навч. посібник / С.О. Маслова, О.А. Опалов. – К. : Каравела, 2008. – 288 с. ISBN 966-8019-00-8.
7. Смолянська О. Ю. Фінансовий ринок: навч. посібник / О.Ю Смолянська. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 384 с. – ISBN 966-8365-94-1.
8. Міщенко В.І. Банківські операції: підручник / В.І. Міщенко, Н.Г. Слав'янська, О.Г. Коренева та ін.. – К. : Знання, 2006. – 727 с.
9. Погребинская Е.А. Эволюционные изменения в экономических системах: теория, методология, практика ;дис. д-ра экон. наук: 08.00.01. / Е.А. Погребинская. – Саратов, 2006. – 452 с.
10. Экономический словарь / А.И. Архипов [и др.]. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва: Проспект, 2010. – С. 646. – ISBN 978-5-392-01175-9.
11. Бияков О.А. Теория экономического пространства: методологический и региональный аспекты / О.А. Бияков. – Томск: [КузГТУ](#), 2004. – 152 с.
12. Лапыгин Ю.Н. Теория организации : учебное пособие / Ю.Н. Лапыгин. – М. : Инфра-М, 2007. – 311 с.
13. Волкова В.Н. Теория систем и системный анализ в управлении организациями: справочник: учебное пособие / В.Н. Волкова, А.А. Емельянов. – М. : Финансы и статистика, 2006. – 848 с. – ISBN 5-279-02933-5.
14. Мозговий О.М. Фондовий ринок: навч. посібник / О.М. Мозговий. – К : КНЕУ, 1999. – 316 с. – ISBN 966-574-142-X.